

TIEDOSSA TULEVAISUUS
TOIMINTASUUNNITELMA | 2019

Professoriliiton toimintasuunnitelman PAINOPISTEET 2019

1. Professoriliitto on keskeinen yliopisto- ja tiedepoliittinen asiantuntija ja vaikuttaja, joka korostaa tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta ja ajaa niiden resurssien vahvistamista

Tutkimus luo tulevaisuutta. Korostamme yliopisto- ja tiedepoliittisia vaali- ja hallitusohjelmavoitteitamme, jotta Suomessa panostettaisiin tutkimukseen ja ylimpään koulutukseen. Vaadimme, että yliopistojen ja tutkimuksen rahoitus on nostettava kasvu-uralle, yliopistoyhteisön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia on lisättävä ja tiedemyönteistä ilmapiiriä on vahvistettava.

Korostamme tutkitun tiedon sekä professoreiden asiantuntijuuden merkitystä yhteiskunnallisessa päätöksenteossa.

Osallistumme opetus- ja kulttuuriministeriön Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 -vision toimeenpanoon.

2. Professoriliitto on vahva ja rohkea yliopisto- ja tutkimussektorin työmarkkinatoimija

Valmistaudumme 31.3.2020 saakka voimassa olevan yliopistojen yleisen työehtosopimuksen uudistamista koskeviin neuvotteluihin. Neuvottelutavoitteinamme on, että professoreiden palkka vastaa työn vaativuutta ja että professoreilla on mahdollisuus olla työehtosopimukseen perustuvalla opetuksesta ja hallintotyöstä vapaalla tutkimusjaksolla.

Valmistaudumme 31.3.2020 saakka voimassa olevan valtiosektorin virka- ja työehtosopimuksen uudistamista koskeviin neuvotteluihin.

Korostamme immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden kehittämistä ja niiden kannustavuuden tärkeyttä. Pidämme esillä laatimaamme suositusta hyvästä tavasta tekijänoikeuksista sovittaessa.

Tuemme liiton paikallisia toimijoita paikallisessa edunvalvonnassa.

3. Professorit voivat keskittyä varsinaisiin tehtäviinsä, ja heidän työskentelyolosuhteensa mahdollistavat hyvän työn

Vaadimme professoreille parempia tutkimuksen tekemisen ja johtamisen edellytyksiä. Lisäksi vaadimme parempia edellytyksiä johtaa opetustoimintaa.

Julkaisemme Professorin hyvän työn edellytykset.

Osallistumme yliopistojen yleisessä työehtosopimuksessa sovitun työhyvinvoinnin ja työsuojelun työryhmän työskentelyyn. Työryhmän tehtävänä on laatia suositukset henkilöstön työhyvinvoinnin, työssä jaksamisen edistämiseksi ja työurien pidentämiseksi.

4. Professoriliitto kokoaa yhteen eri alojen ja erilaisissa tehtävissä toimivat professorit

Huomioimme toiminnassamme eri tehtävissä ja eri asemissa toimivat professorit.

Juhlimme 50-vuotiasta Professoriliittoa monin eri tavoin paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Julkaisemme liiton 50-vuotishistorian.

Professoriliiton toiminnan PÄÄPIIRTEET 2019

1. TUTKIMUKSEN, SIVISTYKSEN JA OPETUKSEN TURVAAJA

Professoriliitto on keskeinen yliopisto- ja tiedepoliittinen asiantuntija ja vaikuttaja, joka korostaa tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapautta ja ajaa niiden resurssien vahvistamista

Tuotamme vaihtoehtoja ja uusia ideoita päätöksenteon pohjaksi hyödyntämällä asiantuntevaa jäsenistöämme.

Edistämme tiedemyönteisen ja osaamista arvostavan ilmapiirin syntymistä Suomeen.

Vaikutamme vaali- ja hallitusohjelmatavoitteilla, julkisin kannanotoin, lausunnoin ja sidosryhmätapaamisissa siihen, että Suomessa panostettaisiin tutkimukseen ja ylimpään koulutukseen.

Vaadimme, että yliopistoindeksin leikkaus on lopetettava. Yliopistojen ennustettavan ja pitkäaikaisen rahoituksen osuutta kokonaisrahoituksessa on lisättävä. Julkisen rahoituksen kilpailtua osuutta ei saa enää kasvattaa. Tutkimus-, kehitys- ja innovaatorahoituksen (TKI) osuus on nostettava vähintään 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta.

Korostamme yliopistojen autonomista asemaa ja perusrahoituksen tärkeyttä. Korkealaatuisen perustutkimuksen tulokset ovat ylimmän opetuksen perusta ja uusien sovellusten mahdollistaja kaikkialla yhteiskunnassa.

Yliopistojen autonomiaa on vahvistettava muuttamalla yliopistojen rahoitusmallia. Seuraamme, miten esimerkiksi Suomen Akatemian kautta jaettava profiloitumisraha ja opetus- ja kulttuuriministeriön jakama strategisen rahoituksen osuuden kasvattaminen vaikuttavat eri yliopistoihin. Seuraamme myös niin sanotun Lippulaivahankkeen toteuttamista.

Esitämme kansallisen osaamisstrategian laatimista koulutuksen ja tutkimuksen korkealaatuisen yhteyden vahvistamiseksi. Edellytämme, että korkeakoulutustavoite (50 prosenttia) tulee toteuttaa koulutuksen korkea laatu säilyttäen ja täysimääräisesti resursoiden.

Seuraamme yliopistojen ja tutkimuslaitosten rakenteellista kehittämistä sekä korkeakoulujärjestelmän kehittymistä. Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto yhdistyvät 1.1.2019. Tuemme jäseniämme yhdistymisprosessissa.

Edellytämme, että yliopistoja ja ammattikorkeakouluja tulee kehittää nykylainsäädännön pohjalta. Tieteellinen tutkimus, tieteellinen ja taiteellinen tutkijakoulutus sekä professorinimikkeet eivät kuulu ammattikorkeakouluihin.

Osallistumme kansainväliseen toimintaan ja olemme jäseninä seuraavissa järjestöissä: Educational International (EI), Higher Education and Research Standing Committee (HERSC), The European Trade Union Committee for Education (ETUCE).

Pidämme yhteyttä pohjoismaisiin yliopistosektorin ammattijärjestöihin.

Professoriliiton asiantuntemusta hyödynnetään yhteiskunnallisessa päätöksenteossa

Korostamme tutkitun tiedon merkitystä päätöksenteossa.

Kannustamme osastojamme olemaan yhteydessä oman alueensa kansanedustajiin ja muihin yhteiskunnallisiin päättäjiin erityisesti tieteen/taiteen ja ylimmän opetuksen resurssien vahvistamiseksi.

Professoriliitto on merkittävä, näkyvä ja luotettava yhteistyökumppani, jolla on välittömät yhteydet keskeisiin sidosryhmiin, esimerkiksi yliopistojen johtoon

Teemme tiivistä yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön ja muiden ministeriöiden, Suomen Akatemian, Innovaatiorahoituskeskus Business Finlandin, Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFIn, Suomen ylioppilaskuntien liiton, Sivistystyönantajien sekä poliittisten päätöksentekijöiden kanssa.

Tapaamme säännöllisesti yliopistojen rehtoreita, muuta yliopiston johtoa sekä tutkimuslaitosten johtoa. Nostamme tapaamisissa esille ajankohtaisten asioiden lisäksi professoreiden palkkaukseen, tutkimusmahdollisuuksiin, tekijänoikeuksiin sekä muihin työskentelyolosuhteisiin liittyviä asioita.

2. PROFESSORIN ETUJEN TURVAAJA

Professoriliitto on vahva ja rohkea yliopisto- ja tutkimussektorin työmarkkinatoimija

Vain Professoriliitto ajaa professoreiden etuja.

Toimimme keskusjärjestö Akavassa ja akavalaisten liittojen yhteenliittymässä Vakavassa professoreiden edunvalvojana. Osallistumme tiiviisti Akavan hallitustyöskentelyyn sekä muun muassa Akavan koulutus- ja työvoimapoliittisen toimikunnan ja viestintäverkoston työskentelyyn.

Vaikutamme erityisesti Akavan kautta siihen, että ansiotulon verotusta kevennetään ja että solidaarisuusvero ja emeritus- ja emeritaprofessoreita koskeva niin sanottu raippavero poistuvat.

Työskentelemme Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n yliopistosektorin neuvottelukunnassa, keskustason pääneuvotteluryhmässä, palkkausjärjestelmätyöryhmässä, opetus- ja tutkimushenkilöstön työaikatyöryhmässä, työhyvinvoinnin- ja työsuojelun työryhmässä sekä muissa työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen yhteisissä työryhmissä.

Edellytämme, että yliopistossa työskenteleviin professoreihin sovelletaan 1624 tunnin vuosittaisen työajan kokonaistyöaika. Professorien kontaktiopetuksen enimmäistuntimäärä on 142 tuntia lukuvuodessa.

Osallistumme aktiivisesti immateriaalioikeuksien, erityisesti keksintö- ja tekijänoikeusasioiden kehittämiseen yliopistoissa. Hyödynnämme laatimaamme suositusta tekijänoikeuksista sovittaessa. Vakiintuneen käytännön mukaisesti yliopistojen opetus- ja tutkimustyössä toimivien henkilöiden luomien teosten oikeudet eivät siirry työnantajalle, ja tutkijat määräävät itse tutkimuksensa tuloksista. Edellytämme, että edellä mainittu käytäntö ei muutu.

Hoidamme tutkimuslaitosten edunvalvontaa mukaan lukien professoreiden palkkauksen kehittämistä yhteistyössä JUKOn ja Vakavan kanssa.

Teemme tiivistä yhteistyötä Tieteentekijöiden liiton sekä muiden keskeisten yliopisto- ja valtiosektorilla toimivien liittojen kanssa.

Huolehdimme liiton ja yliopistosektorin järjestöllisestä valmiudesta muun muassa osallistumalla aktiivisesti JUKOn yliopistosektorin lakkotoimikunnan työskentelyyn. Työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 31.3.2020 saakka.

Professoreiden palkka vastaa työn vaativuutta

Palkkausjärjestelmien tulee paremmin huomioida työn vaativuus ja henkilökohtainen suoriutuminen sekä professorin koko työnkuva.

Ohjeistamme ja neuvomme jäseniä uudistetun yliopistojen palkkausjärjestelmän soveltamisessa. Palkkausjärjestelmä muuttuu vuoden 2019 alusta lukien siten, että nykyiset suoritustasot poistuvat ja tilalle tulee neljä suorituskategoriaa. Kussakin suorituskategoriassa on ala- ja yläprosenttiraja: 6–19 %, yli 19–enintään 31 %, yli 31–enintään 42 %, yli 42–enintään 50 %. Vuoden 2019 alussa jokainen palkkausjärjestelmän piirissä oleva työntekijä sijoitetaan suorituskategoriaan, ja hän näkee henkilökohtaisen suoritusprosenttinsa. Myös arviointiprosesseihin tulee muutoksia. Palkkausjärjestelmästä poistuu pakollinen, kahden vuoden välein tapahtuva koko henkilöstön suoriutumisen arviointi. Työntekijä voi itse pyytää henkilökohtaisen suoriutumisen arviointia kahden vuoden kuluttua edellisestä arvioinnista vuoden 2019 alusta lähtien. Lisäksi yliopistojen tulee huolehtia siitä, että jokainen työntekijä arvioidaan vähintään viiden vuoden välein. Koska jokaisella yliopistolla on käytettävissä 1.6.2019 henkilökohtaiseen suoriutumiseen 0,85 % palkkasummasta, ohjeistamme jäseniämme pyytämään henkilökohtaisen suoriutumisen arviointia alkuvuoden 2019 aikana. Jokaisen yliopiston tulee käyttää vähintään 0,14 % opetus- ja tutkimushenkilöstön palkkasummasta kyseisen henkilöstön vaativuustasojen korotuksiin ja/tai pysyviin vaativuuslisiin eli puolikkaisiin vaativuustasoihin vuoden 2019 alusta lukien. Ohjeistamme jäseniämme pyytämään tehtävänsä vaativuuden arviointia syksyn 2018 aikana.

Kannustamme jäseniämme osallistumaan yliopistojen arviointiryhmien toimintaan.

Teemme palkkaselvityksen, jonka avulla seuraamme yliopiston palkkausjärjestelmässä olevien professoreiden, Aalto-yliopiston professoreiden, professorin vakinaistamispolulla (tenure track) olevien sekä valtion tutkimuslaitosten professoreiden palkkauksen kehittymistä. Seuraamme myös professoreiden lukumääriä, palkkauksellisen tasa-arvon toteutumista sekä akateemisista johtamistehtävistä maksettavien palkkioiden, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioiden sekä asiantuntijatehtävistä ja -lausunnoista maksettavien palkkioiden maksamista.

Edellytämme, että tulospalkkausjärjestelmiä kehitettäessä liiton paikallinen osasto on mukana kehitystyössä. Tulospalkkaukseen tulee osoittaa erillisrahoitus, joka ei saa vähentää yliopiston

palkkausjärjestelmän mukaista palkkaa. Tulospalkkiojärjestelmiä tai niissä asetettuja tulostavoitteita ei saa sekoittaa työehtosopimuksessa sovittuun palkkausjärjestelmään.

Professorin paras turva muutoksessa on Professoriliitto

Edellytämme, että professoreita ei irtisanota tuotannollisilla tai taloudellisilla perusteilla.

Autamme jäseniämme kaikissa työelämän muutostilanteissa. Jäsenten apuna toimivat myös osastot ja professori-luottamusmiehet.

Valvomme professoreiden etua sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistuksessa sekä maakuntaudistuksessa.

Tarjoamme jäsenillemme jäsenetuna työttömyysvakuutuksen Opettajien työttömyyskassan kautta.

Tarjoamme uudelleensijoittumispalveluita toistaiseksi voimassa olevasta työ- tai virkasuhteesta tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanotuille.

Koulutamme ja tuemme professori-luottamusmiehiä.

Säilytämme ammatillisen oikeusturvavakuutuksen enimmäismäärän 25.000 eurossa ja vastuuvakuutuksen enimmäismäärän 100.000 eurossa.

Tarjoamme jäsenille puhelinneuvontaa yksityiselämän oikeusasioissa.

3. PROFESSORIN TYÖN TURVAAJA

Professorit voivat keskittyä varsinaisiin tehtäviinsä, ja heidän työskentelyolosuhteensa mahdollistavat hyvän työn

Vaikutamme siihen, että professoreilla on hyvät edellytykset tutkimuksen tekemiseen ja taiteelliseen toimintaan.

Korostamme perusrahoituksen tärkeyttä, koska professoreiden aikaa kuluu liikaa ulkoisen rahoituksen hankkimiseen.

Kannustamme paikallisia toimijoitamme käsittelemään julkaisemamme Professorin hyvän työn edellytyksiä paikallisten johtojen kanssa.

Kerromme yliopistojen johdon tapaamisissa julkaisemastamme Professorin hyvän työn edellytyksistä. Korostamme tapaamisissa työehtosopimukseen perustuvien opetuksesta ja hallintotyöstä vapaan tutkimusjakson, yliopistokohtaisten professoreiden tutkimuskausijärjestelmien sekä asiantuntevan avustavan henkilöstön tärkeyttä.

Professorit ovat arvostettuja asiantuntijoita yhteiskunnassa sekä tiede- ja yliopistoyhteisössä

Korostamme professoreiden asiantuntijuutta tieteessä, ylimmässä opetuksessa, yliopiston ja tutkimuslaitoksen johtamisessa sekä yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa.

Vaikutamme siihen, että professoreiden suhteellista osuutta opetus- ja tutkimushenkilöstöstä lisätään, ja että professorin vakinaistamispolku ei johda professuurien vähenemiseen.

Professoreiden vaikutusvalta vahvistuu tiede- ja yliopistoyhteisössä

Edellytämme, että professorikuntaa kuullaan yliopistojen ja tutkimuslaitosten strategisissa päätöksenteossa, erityisesti rakenteellisessa kehittämisessä.

Vaadimme yliopistolain muuttamista siten, että yliopistokollegion tehtäviin lisätään yliopiston strategian, hallituksen laatimien talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksyminen ja johtosääntöjen vahvistaminen. Lisäksi esitämme, että yliopistokollegio voisi vapauttaa hallituksen jäsenen tehtävästään myös ilman, että hallitus tekee esityksen vapauttamisesta. Edellytämme, että säätiöyliopistojen akateemisten asiain komitean / konsistorin / monijäsenisen hallintoelimen asemaa tulee vahvistaa soveltuvin osin yliopistolaissa sekä säätiön säännöissä. Esitämme, että yliopistolakia tulee täydentää siten, että säätiöyliopiston yhteinen monijäseninen hallintoelin valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kannustamme osastojamme käymään säännöllisesti keskusteluja organisaationsa ylimmän johdon kanssa.

Professoriliitto on professorin työn asiantuntija

Julkaisemme Professorin hyvän työn edellytykset.

Hyödynnämme vuonna 2016 tehdyn Yliopisto professorin työnantajana -selvityksen tuloksia edelleen monin tavoin.

Pidämme esillä vuonna 2018 julkaisemaamme Professorin reilua vakinaistamispolkua. Neuvomme vakinaistamispolulla olevia jäseniä, ja otamme tarvittaessa kantaa yliopistokohtaisiin ohjeistuksiin.

Ohjeistamme ja neuvomme professori-nimikkeen käytössä.

4. PROFESSOREIDEN YHDISTÄJÄ

Professoriliitto kokoaa yhteen eri alojen ja erilaisissa tehtävissä toimivat professorit

Olemme kaikkien professoreiden liitto. Eri alat, yliopistojen ja tutkimuslaitosten professorikunta sekä professorin vakinaistamispolun toiseksi viimeisessä vaiheessa olevat (associate professor, apulaisprofessori) ovat edustettuna liitossamme. Edustamme myös johtoasemassa olevia professoreita.

Hyödynnämme vuoden 2018 johtajajäsenillemme ja emerita/emeritus-jäsenillemme tehtyjen selvitysten tuloksia.

Juhlavuoden kunniaksi esittelemme professoreiden työtä eri yliopistoissa ja tutkimuslaitoksissa.

Kannustamme uusia professoreita ja professorin vakinaistamispolun toiseksi viimeisessä vaiheessa olevia liittymään liittoon.

Seuraamme jäsenmäärän kehittymistä kuukausittain.

Keräämme tietoa uusien jäsenten odotuksista. Selvitämme syitä, miksi jäsenkelpoiset eivät ole liittyneet liittoon.

Takaamme jäsenillemme mahdollisuuden vaikuttaa liiton päätöksentekoon. Kaikille jäsenille avoin liiton kokous järjestetään joka toinen vuosi. Seuraavan kerran liiton kokous järjestetään syksyllä 2020. Liiton kokous valitsee uuden valtuuston osastojen esityksestä vuosiksi 2021 - 2022. Valtuusto valitsee hallituksen. Tampereen yliopiston ja Tampereen teknillisen yliopiston osastojen yhdistymisen jälkeen liitossa toimii 14 rekisteröimätöntä osastoa, jotka toimivat paikallistason edunvalvojina.

Annamme jäsenillemme eläkeasioita koskevaa neuvontaa. Päivitämme tarvittaessa emerita- ja emeritusprofessorin avuksi laadittuja sopimukseteko-ohjeita.

Huomioimme toiminnassamme ulkomailta tulleet professorit. Kehitämme englanninkielistä toimintaamme.

Päivitämme tarjoamiamme jäsenetuja tarvittaessa. Jäsenemme saavat esimerkiksi Acatiimi-lehden ja Tiede-lehden. Jäsenillemme on otettu vapaa-ajan tapaturmavakuutus sekä matkustaja- ja matkatavaravakuutus. Jäsenillämme on mahdollisuus saada liiton kalenteri ja professori.fi-sähköpostilaatikko.

Professoriliitto tukee professoreiden ammatillista identiteettiä ja kollegiaalisuutta

Juhlimme 50-vuotiaasta Professoriliittoa eri tavoin. Järjestämme Tieteen päivillä Professorin työ – jatkuvuuksia, muutoksia ja käännekohtia -seminaarin sekä liiton perustamispäivänä kaikille liiton jäsenille avoimen juhlaseminaarin. Kannustamme osastojamme ottamaan toiminnassaan huomioon juhluvuoden, ja varaamme siihen taloudellisia resursseja.

Tarjoamme jäsenillemme mahdollisuuden pitää yhteyttä professorikollegoihin liiton paikallistoiminnan kautta.

Tuemme yliopistokohtaisten osastojen ja tutkimuslaitosprofessoreiden osastojen toimintaa taloudellisesti, järjestämme osastojen edustajille paikallistoiminnan kehittämisseminaarin, osallistumme osastojen järjestämiin kokouksiin ja teemme tiivistä yhteistyötä osastojen kanssa.

Seuraamme professori-nimikkeiden ja professorijohdannaisten nimikkeiden käyttöä. Liiton hallitus päivittää tarvittaessa professorin nimikkeen käyttämisestä annettua ohjetta.

Valitsemme Vuoden Professorin.

Järjestämme jäsenille avoimen Kevätseminaarin.

Tiedotamme jäsenkirjeessä ajankohtaisista professoreita koskevista asioista.

Päivitämme verkossa olevaan Professorimatrikkelin uusien jäsenten tiedot, mikäli jäsen on näin halunnut.

5. PROFESSORILIITON VIESTINTÄ JA HALLINTO

Ennakoiva viestintä toiminnan tukena

Viestimme näkemyksistämme Acatiimi-lehden, tiedotteiden, lausuntojen, verkkosivujen ja muun sosiaalisen median sekä sähköisten jäsenkirjeiden kautta. Juhlavuodeksi liiton verkkosivuille tehdään historiasivusto.

Juhlavuonna paikallisosastojen tapahtumat näkyvät monin tavoin liiton viestintäkanavilla.

Julkaisemme Acatiimi-lehteä yhdessä Tieteentekijöiden liiton ja Yliopistojen opetusalan liiton YLL:n kanssa. Acatiimin painosmäärä on noin 12 100 kappaletta, lehdellä on oma verkkosivusto sekä Facebook-sivu. Acatiimi-lehteä julkaistaan kahdeksan numeroa vuodessa. Lokakuussa ilmestyy liiton 50v-juhlanumero.

Toiminnan perustana on tasapainoinen hallinto

Varmistamme liiton talouden tasapainon jäseniltä perittävillä jäsenmaksuilla sekä sijoitustoiminnan tuotoilla.

Sijoitustoimikunta toimii hallituksen apuna, joka tekee päätökset liiton sijoitustoiminnasta sijoitusstrategiaa noudattaen.

Palvelemme jäseniämme kaikissa asioissa joustavasti ja nopeasti.